

TEORIE PERCEPČNÍHO SCHEMATU - DORIS GRABER

Jedním z poměrně nových přístupů k tématu jak lidé percipují a následně zpracovávají masově sdělované informace je teorie percepčního schématu.

Percepční schéma sestává z organizovaného vědění, jež se týká konkrétních situací a individuí. Toto vědění je abstrakcí jistých původních zkušeností. Tedy jde o jakýsi předem připravená matrice skelet, do kterého jsou vkládány a podle kterého jsou formovány nové informace.

Graberová (1988) říká, že lidé jsou **kognitivními skrbíky** /cognitive misers/. **Je tomu tak proto, že mají omezené schopnosti zpracovávat komplexní informace a rychle se uchylují k vytváření simplifikovaných mentálních modelů.**

Graberová se pokusila analyzovat způsoby zpracování hlavních zpráv v denících a v TV. Objevila různé strategie jak se lidé vyrovnávají s novými mediálními informacemi prostřednictvím mechanismu **přirovnání (matching)** nové zpravodajské informace k již známému schématu, jež bylo vytvořeno na základě předcházejících zpráv. **Rozlišuje přitom dva následující mechanismy.**

1/ **souběh (interference)** jistých událostí na **základě aktuální věcné podobnosti** (příměří v Libanonu nebude mít dlouhého trvání neb v Severním Irsku to taky dlouho nefungovalo)

2/ **vícenásobná integrace** několika schémat či jejich dimenzí /zpráva o vstupu do EU je vztahována k tématu **nezaměstnanosti** a současně k tradiční úzkosti z **Německa, resp. sudetských Němců**/.

Graberová zjistila, že **přímé spojování zpráv s danými schématy** je výrazně ovlivněno mechanismem, který označuje jako **cueing - narážkami (dát narážku, podnět k jednání)**. Tento mechanismus spouští média prostřednictvím **titulků, grafiky, hedlajnů či řazení zpráv**. /například situace, kdy po zprávě o našem připravovaném vstupu do EU následuje úvaha o tom, že Němci vykupují pozemky v Čechách, či příspěvek o tlaku EU na změnu včelařských rámečků či záchodových prkének.

Jinými slovy, Graberová vlastně tvrdí, že lidé mají tendenci ukládat v paměti závěry vyplývající z důkazů, ale ne důkazy samotné.